

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie ze skargi A.K. - osoby upoważnionej przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego [...]

na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej nr [...] z dnia 8 maja 2024 r.
w sprawie odwołania Komitetu Wyborczego [...] w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 9 czerwca 2024 r.,

z udziałem Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 10 maja 2024 r.,

odrzuca skargę.

Aleksander Stępkowski Oktawian Nawrot Krzysztof Wiak

[a.w.]

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] Okręgowej Komisji Wyborczej w W. z 6 maja 2024 r. w sprawie odmowy rejestracji zgłoszenia listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy [...] w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do

Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 9 czerwca 2024 r., Okręgowa Komisja Wyborcza w W. odmówiła rejestracji listy kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego zgłoszonej w okręgu wyborczym nr [...] przez Komitet Wyborczy [...] (dalej także: „Komitet”), z powodu niezyskania wymaganego poparcia wyborców.

Uchwała została podana do publicznej wiadomości 6 maja 2024 r. na stronie internetowej Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w W. zapewniającej obsługę Okręgowej Komisji Wyborczej w W..

Dnia 8 maja 2024 r. zostało doręczone Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie złożone przez osobę upoważnioną przez Pełnomocnika Komitetu Wyborczego [...] do zgłoszenia listy kandydatów.

Uchwałą nr [...] Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 maja 2024 r. w sprawie odwołania Komitetu Wyborczego [...] w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 9 czerwca 2024 r. (dalej: „Uchwała”), Państwowa Komisja Wyborcza oddaliła odwołanie.

W dniu 10 maja 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła skarga na Uchwałę wniesiona przez osobę upoważnioną przez Pełnomocnika Wyborczego Komitetu Wyborczego [...]. Skarżący zaskarżył Uchwałę w całości oraz wniósł o jej uchylenie oraz zarejestrowanie listy kandydatów Komitetu w okręgu wyborczym nr [...].

Zaskarżonej Uchwale zarzucono:

1. naruszenie art. 343 ustawy z dnia 5 stycznia 2021 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2023, poz. 2408, dalej także: „k.wyb.”) w wz. z art. 338 k.wyb. oraz art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, poprzez jego niezastosowanie i dokonanie weryfikacji podpisów z naruszeniem obowiązujących standardów i procedur - a w konsekwencji dokonanie nieprawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie w zakresie braku uzyskania przez Komitet liczby wymaganych podpisów oraz odmowę rejestracji listy kandydatów,
2. naruszenie art. 209 k.wyb. w zw. z art. 338 k.wyb. oraz art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 209 k.wyb. wprost w ramach weryfikacji podpisów poparcia, wówczas gdy zastosowany odpowiednio przepis winien skutkować prawidłową oceną list poparcia i rejestracją listy - a w konsekwencji dokonanie nieprawidłowych ustaleń

- faktycznych w sprawie w zakresie braku uzyskania przez Komitet liczby wymaganych podpisów oraz odmowę rejestracji listy kandydatów,
3. naruszenie art. 153 § 1 i 1a oraz art. 166 § 5 i art. 170 § 1 i 6 k.wyb., poprzez błędne ukonstytuowanie się Okręgowej Komisji Wyborczej w W., a tym samym podejmowaniem uchwał z rażącym naruszeniem prawa,
 4. naruszenie art. 217 § 1 k.wyb., poprzez niewłaściwe zastosowanie zapisów Ustawy polegające na sprawdzeniu danych wyborców popierających listę poparcia kandydatów w Centralnym Rejestrze Wyborców wobec braku uzasadnionych wątpliwości co do prawdziwości danych zawartych w wykazie podpisów bądź wiarygodności podpisów, a także niezachowanie ustawowego terminu 3 dni na dokonanie takiego sprawdzenia,
 5. naruszenie art. 213 § 3 k.wyb., poprzez dokonanie przez PKW ponownej weryfikacji zakwestionowanych podpisów bez poinformowania o terminie tej czynności osoby zgłaszającej listę.

Pismem z 10 maja 2024 r. Państwowa Komisja Wyborcza zajęła stanowisko w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 218 § 2 k.wyb., od postanowień w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego, osobie zgłaszającej listę przysługuje prawo odwołania do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 2 dni od daty podania do publicznej wiadomości postanowienia. Państwowa Komisja Wyborcza rozpoznaje sprawę i wydaje postanowienie, podając je niezwłocznie do publicznej wiadomości oraz doręczając je wnoszącemu odwołanie oraz okręgowej komisji wyborczej.

Stosownie zaś do art. 218 § 3 k.wyb., na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego w terminie 2 dni od daty podania tego postanowienia do publicznej wiadomości. Sąd Najwyższy rozpatruje skargę w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym, i wydaje orzeczenie w sprawie skargi w terminie 2 dni. Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny. Orzeczenie doręcza się osobie zgłaszającej listę, Państwowej Komisji Wyborczej oraz okręgowej komisji wyborczej.

Kodeks Wyborczy nie precyzuje w art. 218 § 3 komu konkretnie przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego. Przepisy, które regulują to zagadnienie w odniesieniu do innych środków zaskarżenia przewidzianych w Kodeksie wyborczym przyznają legitymację czynną jedynie pełnomocnikowi komitetu wyborczego (zob. art. 205 § 1 i 161a § 1 k.wyb.). Jednak zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego „art. 218 § 3 k.wyb. (...) kreuje uprawnienie pełnomocnika wyborczego lub osoby przez niego upoważnionej, do zaskarżenia do Sądu Najwyższego postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej wyrażonego w formie uchwały w przedmiocie odwołania od uchwały okręgowej komisji wyborczej w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów na posłów” (z wielu zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 września 2023 r., I NSW 59/23).

W niniejszej sprawie skarga została wniesiona przez A. K. – osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego [...]. Jak wynika z treści pełnomocnictwa z 6 kwietnia 2024 r. A. K. upoważniony został do zgłaszania w imieniu w/w komitetu wyborczego „kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w wyborach zarządzonych na dzień 9 czerwca 2024 r. na terenie okręgu wyborczego nr ... obejmującym teren województwa dolnośląskiego, opolskiego”, a także do „reprezentowania ww. komitetu przed wszystkimi organami wyborczymi i organami administracyjnymi, w zakresie wynikającym z umocowania” oraz „uzyskiwania wszelkich informacji w sprawie, składania i podpisywania zawiadomień, zgłoszeń, wniosków i innych dokumentów”.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że A. K. nie został upoważniony przez pełnomocnika wyborczego do wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej.

W konsekwencji należy stwierdzić, że A. K. nie przysługuje prawo, o którym mowa w art. 218 § 3 k.wyb.

W związku z powyższym, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

Aleksander Stępkowski Oktawian Nawrot Krzysztof Wiak

(r.g.)

[ms]